

Даря Дезомбре

ПОРТРЕТ НА МЪРТВИЯ МОДЕЛ

София, 2018

ПРЕВОДЪТ Е НАПРАВЕН ПО ИЗДАНИЕТО
Дарья Дезомбре
Портрет мъртвой натуралистки
Издательство «Эксмо», 2014

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

Copyright © Daria Desombre, 2015

© Ася Григорова, превод, 2018
© Издателство „Изток-Запад“, 2018

ISBN 978-619-01-0370-7

ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ДЕТЕКТИВСКИ РОМАНИ

ДАРЯ ДЕЗОМБРЕ

ПОРТРЕТ НА
МЪРТВИЯ
МОДЕЛ

Превод от руски

Ася Григорова



На моята баба, Мария Викторовна Лазарева

Боите се смесват, превръщат се във вино – и то се пени на моите платна.

Марк Шагал, „Моят живот“

Аз съм абсолютно нормален. А ненормален е онзи, който не разбира моята живопис, онзи, който не обича Веласкес, онзи, на когото не му е интересно колко е часът на моите разтекли се часовници – та те показват точното време.

Салвадор Дали

ТОЙ

-Извинете, знаете ли, че имате изключително нежен профил?

– К'во? – Девоичето се обърна анфас и той въздъхна. Само профилът му беше хубав. Но беше по-скоро игривият Фрагонар, отколкото онова, което му беше нужно за сегашната работа. Макар че...

– Много чиста линия – каза той, като се вглеждаше в простодушните очи, обрамчени от седефена светлосиня ивица. – Кожата ви е нежна – няма смисъл да ползвате руж, на вашата възраст не се налага.

От учудване момичето разтвори залепналите си от ягодовия гланц устни. Той се подсмихна. За тези деца от предградията нормалният говор е нещо като марсиански език. Той леко се дръпна назад в тролея, за да я разгледа цялата: от късите крачета и отпуснатото дупе до доста плоския бюст, напъхан в евтино подобие на „Уондърбра“. Кого ли иска да излъже?

– Вие да не ме сваляте? – попита високомерно девоичето, но в гласа му се долавяше надежда. Мъжът изглеждаше доста внушително. „Поддържан мъж“ – помисли си тя, като стрелна с поглед ненатрапчивата вратовръзка и ревера на явно хубав костюм, който се виждаше под шлифера.

– Не – усмихна се мъжът. – Художник съм. Ако предпочитате, направо естет. Хареса ми профилът ви. – Той погледна ръцете ѝ. Девоичката с явна гордост показва изкуствените си нокти. Той потръпна вътрешно: тези дълги нокти с нарисваните по тях цветчета му се сториха върхът на вулгарността и нечистоплътността. Но ръчичките ѝ не бяха лоши – ако се махнеше грозният маникюр. Задоволително пропорционални, с леки трапчинки. Точно в неговата стилистика.

– Бихте ли желали да ви нарисувам? – попита той, като вече беше сигурен в отговора.

– Безплатно ли? – тя облиза лъскавия ягодов гланц от устната си.

– Точно така.

– А ще трябва ли да се събличам?

Той се усмихна иронично – какво делово същество. Какво да очакваш при такъв живот?

– А ти би ли искала? – отвърна на въпроса с въпрос. Хич не го беше грижа за нейните желания, но му стана любопитно.

Момичето се огледа, за да е сигурно, че останалите пътници не чуват разговора им: в този следобеден час в тролея нямаше много хора. И кимна, леко изчервено:

– Ако трябва, не ми пречи. Ще мога.

– А какво ще кажат родителите ти?

– А – махна с ръка тя, – родителите ми са във Владимир. Тук съм под наем, сама. – И тя гордо изпъчи рамене. – В Южно Тушино. Вярно, че е без линолеум и без душ. Но не е страшно – важното е, че има гореща вода, нали така?

– Точно така – кимна той. В неговия дом имаше три бани: една за гости (за всеки случай – беше наследил от баща си известна гнусливост), друга – пет квадратни метра, с душ, и трета, с панорамен прозорец и голяма вана – никакви бълбукащи джакузита, – елементарна като разрязано на две твърдо сварено яйце.

– Тук си намерих нелоша работа – продължаваше да говори момичето, а той се местеше ту наляво, ту надясно, търсейки приликата. – Продавачка в бутик. На процент. – Тя се усмихна малко смутено и изведнъж стана ясно, че има безспорна прилика. – Е, разбира се, и родителите ми помагат.

– Браво на теб – каза той кой знае защо, докато вадеше от джоба си мобилния си телефон. Погледна надолу, към краката ѝ. По дяволите! Евтините, разядени от солта ботуши бяха направо като за гренадир. Що за мръсен номер ѝ е погодила природата? Кой ли номер са? Сигурно четирийсети?

– Тези са на мама – прошепна девойчето, изчервено като рак. – Че там, в нашия квартал, защо да си съсипвам хубавите обувки в калта? Но за работата си нося обувки. – И то охотно отвори обемистата си чанта от изкуствена кожа.

Той въздъхна с облекчение:

– Кажете си телефона.

Момичето му продиктува номера и дори погледна екрана на мобилния му, за да е сигурно, че го е записал правилно.

– Ще ти се обадя – каза той, преди да се разделят.

– Добре! – Тя го изпрати с поглед и викна, докато той слизаше от тролея: – Само да не забравиш!

АНДРЕЙ

Стоеше до леглото ѝ и гледаше как спящата Маша диша: леко, почти незабележимо. Ръцете с ниско изрязани нокти бяха скрити под възглавницата. Прозрачните синкави клепащи потрепваха едва-едва: какво ли сънува? Дали тъмното мазе край Москва? Или приятеля си от детството, изгорял в огъня? Андрей енергично си разтри лицето, разроши си косата: как да се държи с нея? Как да я изведе от задънената улица, в която попадна сама? Горкото умно момиче. Прекалено умно момиче.

Маша беше в болницата, откакто хванаха серийния убиец. Машиния убиец. Беше го търсила от дванайсетгодишна – целия си живот и всичките си придобити знания бе съсредоточила в това търсене. Първо търсеше убиеца на баща си. След това – убиеца на най-близките си приятели и пастрока си. И едва накрая беше разбрала, че тези двама убийци са един и същи човек. Близък човек, близък и за Маша, и за майка ѝ!¹ Бяха минали вече три седмици, а Андрей не виждаше подо-

¹ За това разказва романът на Д. Дезомбре, „Призракът на небесния Йерусалим“, издаден у нас от „Изток-Запад“. – Б.пр.

брение. И това го плашеше не на шега. Възможно ли е нещо у Маша да се е пречупило? И то завинаги?

Андрей преглътна и оправи одеялото ѝ – с него всичко беше наред, но му се искаше да направи още нещо, освен да ѝ носи онези глупави плодове на масата, които тя не ядеше, или книгите, които не четеше, или филмите (само комедии!), които не гледаше.

– Тя ще се оправи – На вратата стоеше приятелката на Наталия, майката на Маша, която бе задържала в своята клиника и двете. То в тяхното семейство сега и бездруго бяха останали само двете. – Скоро ще я изпишем.

– Вкъщи и стените помагат – усмихна се измъчено Андрей.

– Не съм сигурна – замисли се за миг приятелката, без да се усмихне в отговор. – Но си струва да опитаме. Разбира се, ще продължат с лекарствата. Но Наталия трябва да се върне на работа – това я спаси и първия път, след Фьодор.

– Ами Маша? – попита Андрей и дъхът му секна.

– Маша ще остане известно време вкъщи, ще поеме домакинството, ще приготвя вечеря на майка си. А на вас, ако имате късмет – закуска. – Тя дяволито се усмихна. – Всичко ще се оправи, Андрюша – повтори тя, сякаш го хипнотизираше.

Андрей кимна, поклати глава като болен кон. Усмихна се тъжно. Тръгна по коридора и усети, че тя продължава да го гледа.

„Маша не може да готви – помисли си той. – Изобщо не понася готвенето.“ Беше сигурен, че тя се страхува да се върне в дома, където се е разпореждал онзи маниак. Техният страшен Кумчо Вълчо.

– Той е мъртъв – отрони гласно за стотен път Андрей, като че сам се убеждаваше в това.

Най-добрият Кумчо Вълчо е мъртвият Кумчо Вълчо.

МАША

Тя дочу тихо свистене от антрето. По-точно змийско съскане. Майка ѝ говореше с Андрей. Макар че съскането трудно можеше да се нарече разговор: беше монолог.

– Оставете дъщеря ми на мира – съскаше истерично майка ѝ. – Не виждате ли до какво я докарахте?! Вие бяхте прекият ѝ ръководител, отговорността беше ваша! А на вас само разни машинации са ви в ума (думата „машинации“ прозвуча като „шшшшшнации“)! Завъртяхте ѝ главата, вместо да си ловите престъпниците! Повече никога – чувате ли, никога! – да не сте прекрачили прага на този дом!

„Мамо! – искаше да каже Маша. – Не плачи!“ Тя се обясняваше толкова разгорещено винаги когато се страхуваше да не се разплаче. Горката ѝ майка обичаше и онзи, когото убиха, и убиеца. И не можеше да се справи със себе си: трябваше ѝ изкупителна жертва.

– Забранявам ви да поддържате връзка с Маша! И без това нямате нищо общо с нея, освен онези ваши серийни убийци! Но не искам, не желая тя отново да общува с вас!

Маша бавно очерта с пръст шарките по стената. Чу как тупна на пода сакът, който Андрей беше донесъл от болницата: сутринта той изпразни нощните им шкафчета в стаята и под пълния с омраза поглед на майка ѝ набута лекарствата по джобчетата...

По пътя тя мълча, но въздухът в колата беше толкова наситен с нейната враждебност, че можеше да се реже на парчета и да се продава на ислямските терористи с надпис „взривоопасно“...

Все така безмълвно се качиха до апартамента. Маша метна в ръцете на Андрей шлифера си, изхлузи си обувките и веднага влезе в стаята си, за да легне, забила поглед в туркменския килим. Пурпурните тонове, геометричният рисунък от пламналото червено, черно и светлосиньо.

– Довиждане – тихо каза Андрей.

– Сбогом – отсече майка ѝ.

Водата от крана в банята капеше тихо: кап-кап-кап. Тлъста есенна муха се удряше в кухненския прозорец. Майка ѝ се събу и влезе в кухнята, като влачеше крака. „Това въобще не е нейната походка!“ – успя да си помисли Маша и веднага прогони тази мисъл, отекнала болезнено в сърцето ѝ. Отново напрегна слух: ето, на улицата чурулика неизвестна птица, под арката минава кола...

Изобщо в последно време Маша започна да чува прекрасно. Прекрасно, но избирателно. Само ей такива орнаментални звуци, които не пораждаха мисли, като музика без мелодия.

Тя – момичето, което от дете разчиташе на интелекта си, за първи път в живота си се страхуваше да мисли. Всяка промъкнала се мисъл за нула време я отвеждаше до черния изпепелен кръг в сърцето, точно в центъра му. Всеки предмет можеше да е свързан със спомен. Всеки мотив от песен. Илюстрация в списание. Снимка. За да не си спомня, тя предпочиташе да слуша само най-обикновени звуци, като онези капки или жуженето на мухата. Или да забелязва най-простите цветове: като червения и синия на килима. В никакъв случай не биваше да ги смесва! Ето например пурпурният... Пурпурният беше опасен, той носеше асоциации. Но най-лошото от всичко беше снимката на загиналия ѝ баща, окачена насреща ѝ. Маша знаеше, че очите на портрета гледаха право в нея.

– Не сега, татко – прошепна тя и стисна очи. – Почакай малко.

ТОЙ

Шумът на морето. Това помнеше той от детството си. Но не шума, който придружава къпането с тайфа от връстници в Крим, нито пък онзи, когато с треперещи от студ пръсти (*Наметни се, има вятър!* Ама колко време ще те викам да излезеш

от водата? Да не искаш да се разболееш?) направо на плажа белиш варено яйце или с наслада отхапваш от разкошния южен домати, като изсмукваш сока и замижаваш от щастие и от слънцето.

Не, неумолима като „Болерото“ на Равел, *тази* вълна се надигаше някъде в мозъка, нарастваше, заглушавайки всички останали звуци, и се разбиваше с грохот там, където се белеше чистото детско чело. Зад това мощно древно бучене се криеше мисълта при сблъсъка си с реалния свят.

А в реалния свят мащехата му размахваше пред него една от роклите си: чиста коприна, бяла на златни цветя, широка пола, тесен корсаж.

– Ах ти, мръсна твар! Лъоня, само погледни какво е направил синът ти! Всичките ми рокли...

Такива никога не излизат от мода – така каза веднъж шивачката ѝ, той подслушваше зад вратата. Мащехата му седеше на стол, а шивачката, на колене, отбелязваше с карфици подгъва. Той нарязва тъкмо тази вечно модерна рокля на дълги красиви ленти. Ако човек ги окачи на балкона и изчака вятър, може да се получи най-прекрасната картина: златно върху небесносиньо.

Освен това той нарязва и червената, късата. И сивата. И зелената. Тя най-много обичаше зелената: много ѝ подхождаше на очите. А кройката ѝ беше копирана от някакво френско списание, баща му го донесе от чужбина, където бе ходил на поредната конференция. Мащехата му имаше, както сама казваше, „нестандартна“ фигура.

А домашната прислужница, дебелията Тома, веднъж изсумтя:

– Нито задник, нито цици, по какво ли си е паднал академикът?

– Нито задник, нито цици – повтаряше той. За него това беше абстрактна фраза, но от нея лъхаше такава неприязън, че той моментално се преизпълни със симпатия към Тома и цял месец си повтаряше думите ѝ като мантра.